

Mikkeli

2020

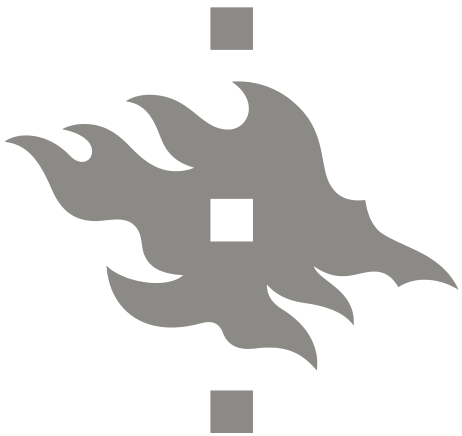
13.10.2010 – 21.9.2011

pohdintoja kokoavasti

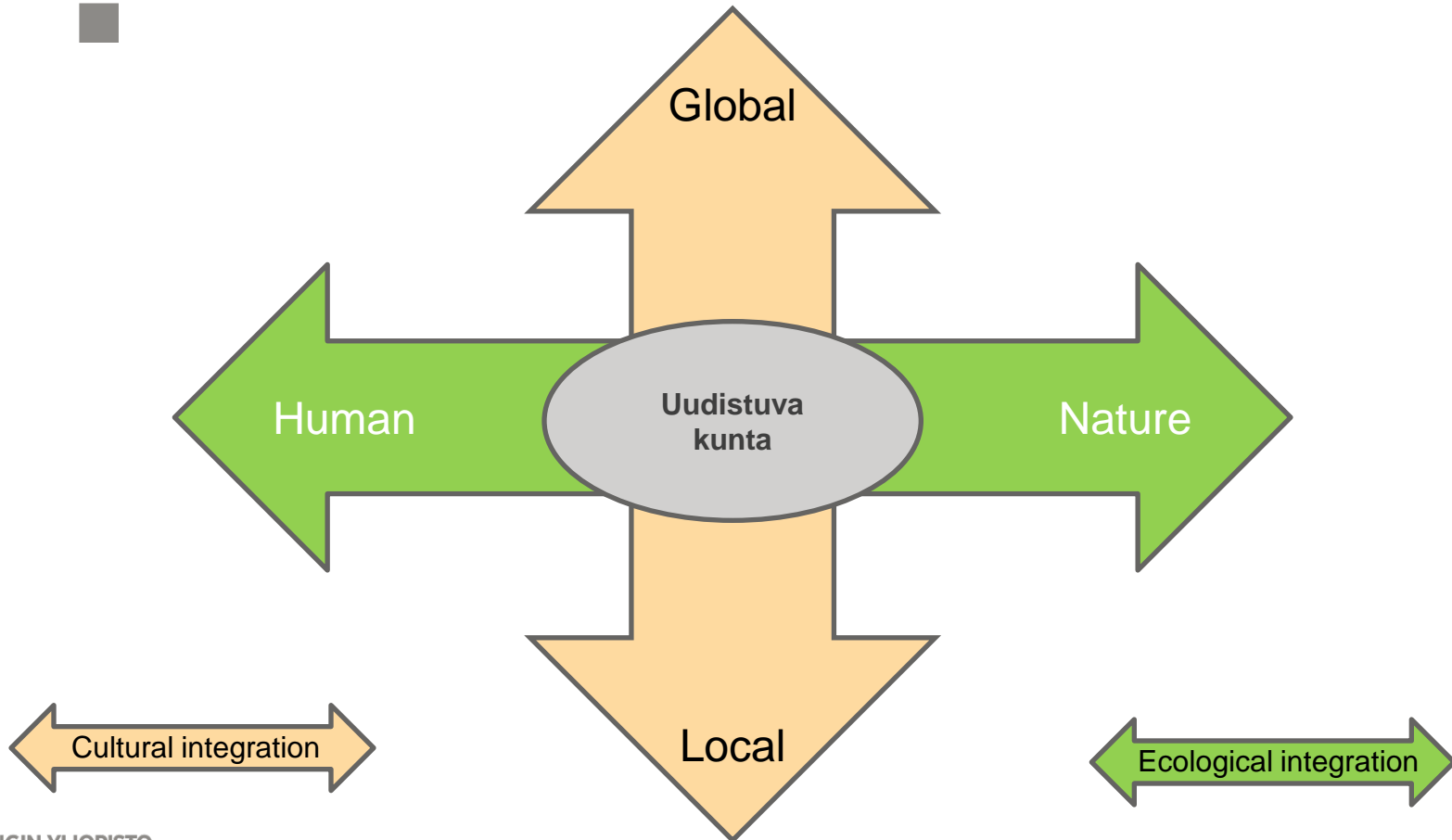
Mikkeli 2020 -luentosarja 2010–2011

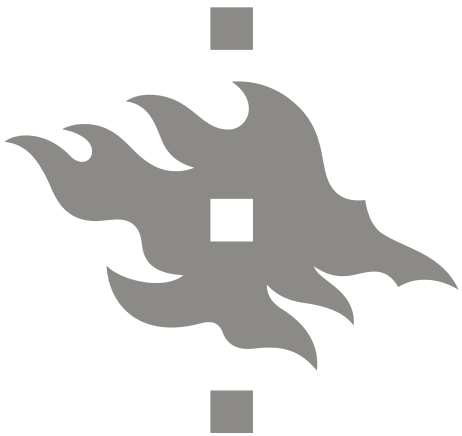
1. **13.10.2010** Maailma virtaa ja litistyy – kestävätkö paikat? tutkimusjohtaja **Torsti Hyryläinen**, HY
2. 15.11.2010 Suomalainen kaupunki uusin silmin, kaupunkitutkija, **VTT Pasi Mäenpää**, HY
3. 29.11.2010 Palvelut, **professori Markku Virtanen**, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu
4. 27.1.2011 Mikkelin asema ja demografinen kilpailukyky kaupunkien välisessä kilpailussa, tutkija, **VTT Timo Aro**
5. 22.2.2011 Osallisuus -paneeli, kehitysjohtaja **Soile Kuitunen**, kyläasiamies **Henrik Hausen**, opiskelija **Niko Uusitalo**, tutkija **Veli Liikanen**, projektipäällikkö **Tommi Ryhänen**.
6. 23.3.2011 Vapaa-ajan merkitys lisääntyy, tutkija **Riitta Hanifi**, Tilastokeskus
7. **21.9.2011 Seutukaupunki**, puheenvuoroja ja keskustelua kuntien tulevaisuudesta

Torsti Hyyryläinen

Kunta megatrendien polttopisteessä – hallinnan haaste

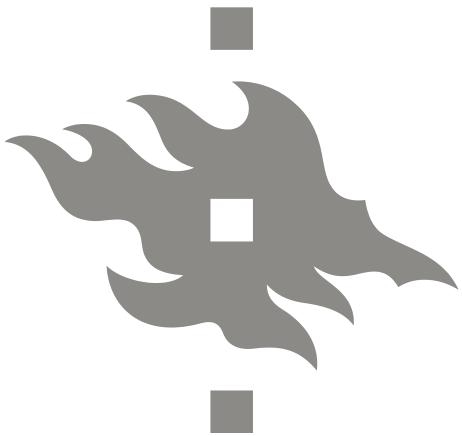

Pasi Mäenpää

Suomalainen kaupunki uusin silmin

Keskeiset teesit:

- **Suomessa** kaupunki on aina tulevaisuusprojektio – utopia, josta tulee tavoite.
- **Ajatuksemme kaupunkikulttuurin puutteesta** on syntynyt kaupungeissa, vain kaupunkilainen kokee kaupungin puutetta.
- **Olisi kehitettävä** käsitystämme kaupungista.
- **Suomalainen kaupunki** on hajakaupunki, joka sisältää monenlaista kaupunkimaisuutta ja kaupunkilaisuutta.

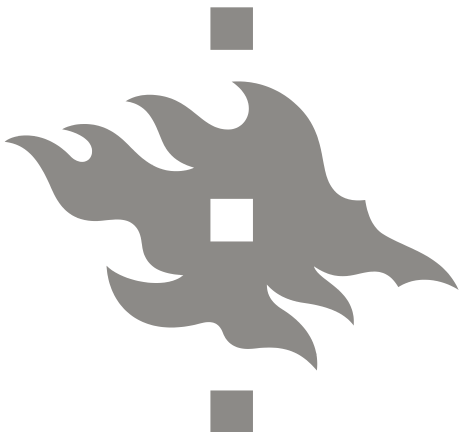

Pasi Mäenpää

Suomalainen kaupunki uusin silmin

Keskeiset teesit:

- Suomalaisena erityispiirteenä on **avara urbanismi**, joka on positiivinen lähtökohta kaupunkien kehittämiseen jo olemassa olevan moninaisuuden pohjalta.
- Tämä tarkoittaa **oman urbaanin ihanteen** ja elämäntavan etsimistä.
- Kaupunkia ei siis tarvitse keksiä tai tuoda, vaan **kehittää edelleen!**
- Mikkeliä ei pidä tiivistää ”oikeaksi kaupungiksi” vaan kehittää tiiviitä kaupunginosia moninaistamaan ja avartamaan kaupunkia edelleen.

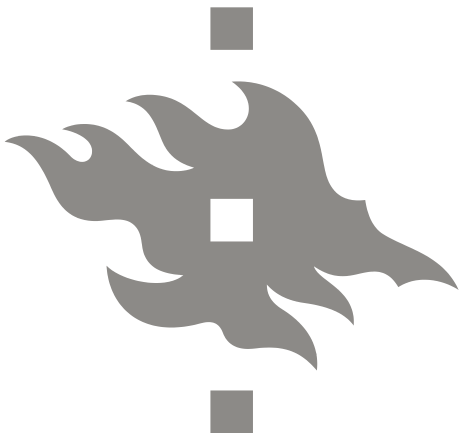

Markku Virtanen

Palvelut

Keskeiset teesit:

- **Tulevaisuuden** kaupunkiseudun kilpailukyky on keskeisesti **palvelukilpailukykyä**.
- **Sosiaali- ja terveystaloudessa** olisi pohdittava niin pienten ja keskisuurten kuin paikallistenkin toimijoiden asemaa ja mahdollisuuksia palvelutuotannossa.
- **Oma arvonsa** tulisi nähdä myös suomalaisella omistajuudella.

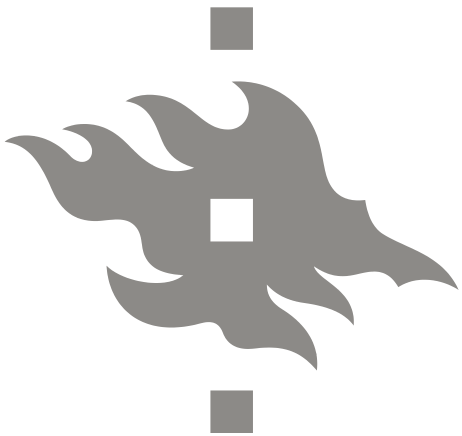

Markku Virtanen

Palvelut

Keskeiset teesit:

- **Tavoitteena** tulisi olla laadukas palvelurakenne ja infrastruktuuri, joka tarjoaa parhaat mahdolliset olosuhteet yrityksille ja asukkaille.
- **Esimerkiksi** kestäväälle pohjalle rakennettu energia-, jäte- ja vesihuolto olisi koko seutukunnan kilpailutekijä.
- **Ehdotus** sloganiksi: Mikkeli – hyvän palvelun seutukeskus Saimaan rannalla.

Timo Aro

Mikkelin asema ja demografinen kilpailukyky kaupunkien välisessä kilpailussa

Keskeiset teesit:

- Kaikki alueet ja kaupunkiseudut ovat **globaalin kilpailun** kohteena riippumatta niiden historiasta, sijainnista, koosta tai tuotannosta.
- Menestyminen on kiinni kilpailukykyisestä **osaamisesta** ja asemasta **verkostoissa**
- **Painopiste** tulee siirtymään kaupunkiseutulähtöiseen aluekehittämiseen.
- Mikkeliin on 2000-2010 muuttanut **23 500 henkilöä**, keskimäärin 2 136 henk./ vuosi, joista työllisiä 41%, opiskelijoita 23%, lapsia 12 %, työttömiä 10%, eläkeläisiä 7%.

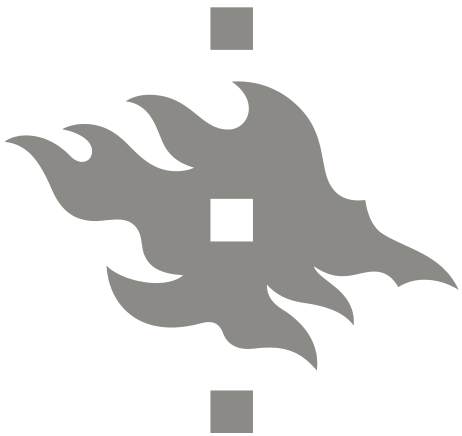

Timo Aro

Mikkelin asema ja demografinen kilpailukyky kaupunkien välisessä kilpailussa

Keskeiset teesit:

- Maassamuuton suhteen **Mikkelissä** tapahtunut **merkittävä käänne** vuonna 2009.
- **Siirtolaisuus** on Mikkelissä ollut positiivinen yhtäjaksoisesti vuodesta 1989 alkaen.
- Mikkelin nettomuuton tulokertymän erotus on keskimäärin **-2,6 Meur vuodessa**.
- Mikkelin on **vetovoimainen** maakunnan sisällä, mutta menettää väestöä suurille kaupunkiseuduille (Helsinki, Tampere, Jyväskylä).
- Kaupunkiseudun kehittämisessä on tärkeitä **pitkäjänteisen, omaehtoisen** ja strategisen kehittämisotteen jatkaminen. Rakennettu etu on ainoa keino kasvaa!

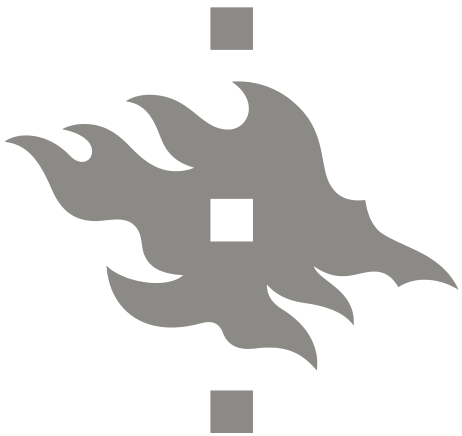

Osallisuus -paneelikeskustelu

Miten osallisuus muuttuu?

Keskeiset teesit:

- Osallistuminen **yksilöllistyy** ja **eriytyy**, ihmiset valitsevat omat tapansa ja tyyliinsä, ja kunta on väistämättä mukana tässä kehityksessä.
- Osallistumisen **areenoiden** pitää monipuolistua myös kunnissa, **kuntalaisille** muodostuu erilaisia rooleja, kuten **asiakkaan**, kansalaisen ja **kumppanin**.
- **Internet** on nykyisin tärkeä **osallistumisinfon** lähde.
- **Sosiaalisesta mediasta** tullut merkittävä keskustelualusta, ei ainoastaan nuorille.
- **Teemat** eivät saisi olla liian abstrakteja, konkreettiset asiat kiinnostavat.

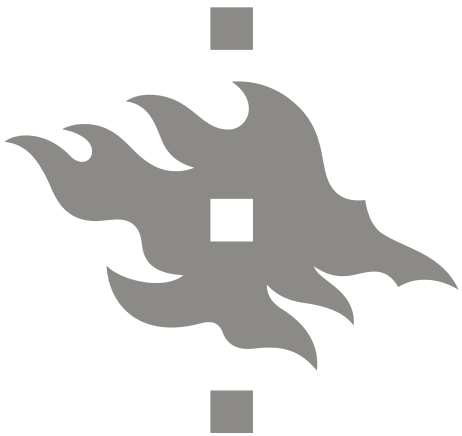

Osallisuus -paneelikeskustelu

Miten osallisuus muuttuu?

Keskeiset teesit:

- **Puoluetoimintaan** ja perinteiseen **yhdistystoimintaa** vaikeata saada ihmisiä.
- Osallistumattomuuden **kulttuurissa** hukataan tärkeitä henkisiä resursseja.
- Pienessä kaupungissa vähemmän ”luonnollisia” **kohtaamispaikkoja** (kahviloita).
- Yhdistysten **verkottuminen** ja keskinäinen viestintä lisääisi vaikuttavuutta.
- Kaupungin rooli **sosiaalisessa mediassa** ei ole selvä, vasta muotoutumassa.
- **Osallistumiskulttuuri** on keskiössä, se on laajemmin kansalaisyhteiskuntakysymys.
- Nuoret osallistuvat erilaisten, heitä kiinnostavien **projektien** kautta.

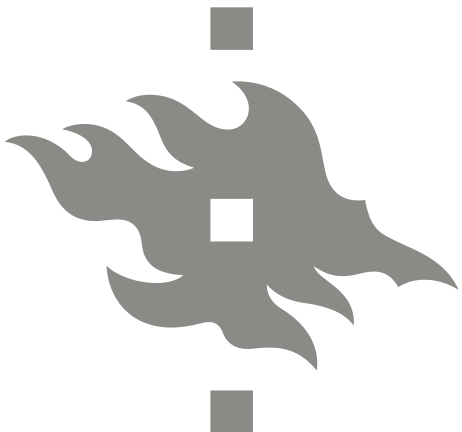
Riitta Hanifi

Vapaa-ajan merkitys lisääntyy

(tilastokeskuksen vapaa-aikakyselyt 1981, 1991, 2002)

Keskeiset teesit:

- Palkkatyön ulkopuolisen vapaa-ajan lisääntyminen on **pitkä trendi**.
- **Työn** tärkeäksi kokeminen heikkenemässä, **perheen** merkitys vahvistumassa.
- **Yksityisen** elämänpiirin arvostus muuttumassa.
- Ystävät, yhteisöt ja **harrastukset**, kuten liikunta pysyneet tärkeinä, tullut uusia lajeja.
- Tieto- ja viestintäteknikka muuttanut ”aikakäsitystä” ja **yhteydenpitotapoja**.
- **Media** ottanut suuren osan ihmisten ajankäytöstä.

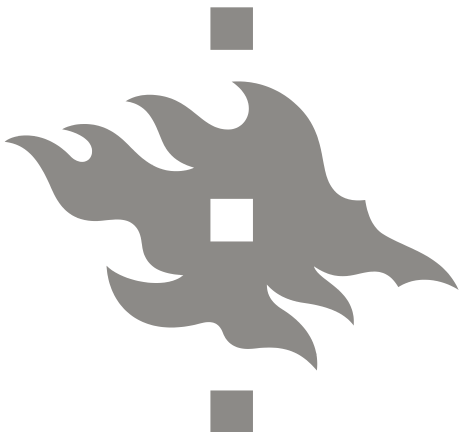
Riitta Hanifi

Vapaa-ajan merkitys lisääntyy

(tilastokeskuksen vapaa-aikakyselyt 1981, 1991, 2002)

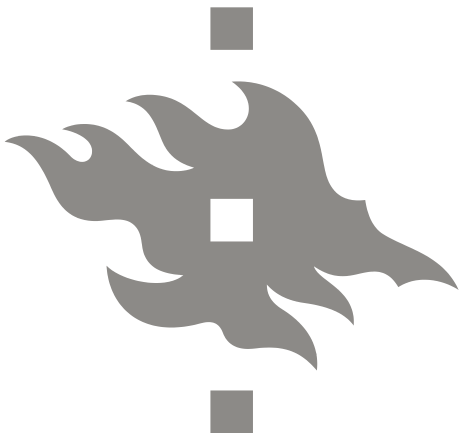
Keskeiset teesit:

- Vanhemmilla ikäryhmällä **mökkeily** tärkeä harrastus, saunomisen suosio pysyy.
- **Yhdistystoimintaan** osallistutaan edelleen kaikissa ikäryhmissä.
- Ammatillisen yhdistyksen toimintaan osallistuminen on laskenut (21% → 8%).
- **Poliittisen** puolueen tai vast. toimintaan osallistuminen on laskenut (6% → 2%).
- **Yksilöllisyyden** vahvistuessa myös **yhteisöllisyys** perustuu enemmän yksilöllisiin valintoihin.
- Sukupuoli- ja **sosiaaliryhmittäiset erot** pysyneet melko selvinä.

SEUTUKAUPUNKI

avaran urbanismin tila *

Seutukaupunki - kaupunkiseutu

Seutu-sanana määrittelyä (Nykysuomen sanakirja, 1992):

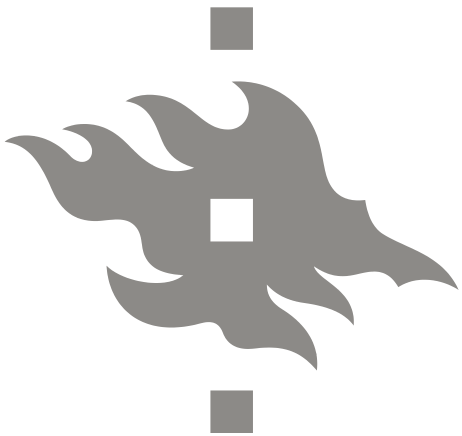
SEUTU on laajahko, jossakin suhteessa oman kokonaisuutensa muodostava, jonkin lähistöllä tai näkyvissä oleva tarkemmin määrittelemätön tai rajoittamaton maantieteellinen alue, tienoo, lähistö, ympäristö.

”Se on vaurasta seutua”

”Kirkonkylä on hyvin kaunista seutua”

Mahdollinen myös ajanjaksoa kuvaavana ilmaisuna:

”Olin pääsiäisen seudun kotosalla”

Seutukaupunki - kaupunkiseutu

”SEUTU, kantasuomessa *seuthus*, joka on todennäköisesti muunnos sanoista *southos* tai *southus*, jotka ovat kaikki peräisin teonsanasta, joka nykysuomessa on **soutaa**. Seutu on ollut alun perin paikka, jossa on ollut helppo soutaa.”

Veijo Meri, *Sanojen synty*, 2002, 352